

Pet milijonov dolarjev se potrebuje za nove šole v mestu.

—Tri milijone dolarjev bon-dov bo treba v jeseni dovoliti mestnemu šolskemu odboru, če bo hotel postaviti dovolj šol in šolske priprave za vse otroke v javnih šolah. Toda ti trije milijoni ne bodo zadostovali. Odbor se je izjavil, da bi potreboval najmanj pet milijonov za nove šole, pa bo še komaj ustregel vsem potrebam. Pri-tisk na javne šole je letos tako velik, da je zmanjkalo skoro za 25.000 otrok prostora. Mnogo tisoč otrok bo moralo dobi-vati samo poldnevni poduk. \$600.000 se je porabilo od me-seca maja do 1. sept. za eno novo šolo in za štiri prizidave. S tem se je dalo prostora 3000 otrokom. V Addison Junior High šoli so mnoge matere protestirale pri principalu Tay-lor, ker so morali otroci sedeti na tleh radi pomankanja sto-lov. Šolska oblast je nemudoma obljubila stole. Addison je ena najboljših obiskanih jav-nih šol, kjer je nekaj stotin slovenskih otrok. 253 novih šolskih sob je treba, da se vsem otrokom ugodno. Mi o-po-zarjamo rojake, da izjavljamo, da v jeseni volijo za državo šolskih bon-dov. Cleveland hitro narašča, otroci se množijo in treba je novih šol. Denar, ki se ga loži v javno šolo, je dobro na-ložen, ker večje ugodnosti ima-jo otroci pri ačanju, bolj bo njih mladina preskrbljena z do-brim podukom.

—Konvencija Slovenske Do-brodelne Zveze je v dobrem teku. V dveh dnevih, t. j. v ponedeljek in torek se je rešilo obširno delo. Res je, da sta pri Zvezi zastopani dve struji, toda lahko se pa vseeno reče, da kadar se gre za napredek in procvit Zveze, v njeno korist tedaj nastane sporazum in obe struji delujeta skupno v korist te močne slovenske organiza-cije, ki ima sijajno bodočnost. V torek popoldne je pozdravil konvencijo državni aktuarij Mr. Coy, ki se je izjavil, da je Slovenska Dobrodela Zveza po premoženju prva britanska organizacija v državi Ohio, ki ima svoje člane v resnici varno zasigurirane, da brez dvoma dobe svojo smrtino. Nobena druga organizacija v državi Ohio, najsibito ameriška, nemška, češka ali kake druge narodnosti nima toliko odstotkov premoženja glede števila članstva, kakor Slovenska Do-brodela Zveza. To je sijajno spričevalo od strani ameriškega uradnika slovenski organi-zaciji. To naj bo prijazno vabi-lo rojakom, ki niso še pri društvih ali imajo samo eno društvo, da pristopijo k Slovenski Dobrodelni Zvezi. Upa se, da bo konvencija do četrtega zve-čer končana. Proces konven-cije je razviden iz zapisnika, ki je priložen na drugem me-stu.

—Clevelandska družba za podporo siromakov se pritožuje, da ne more dovolj podpirati reveže radi silne druginje. Tu je nekaj cen živil, kolikor so veljala lansko leto in koliko veljajo letos: Fižol lani 6c funt letos 11c funt, moka 42c za 12 funtov, sedaj 53 centov za 12 funtov, jajca 28c ducat, sedaj 47c ducat, mast 14c funt, sedaj 18c funt, krompir 1c funt, sedaj 3 cente funt, sladkor 6c funt sedaj 8c funt, slanina 18c funt, sedaj 24c funt.

—Naša trgovca Belaj & Močnik sta jako okusno preu-redila svoje izložbeno okno ta-ko, da je kras cel našeljni. To trgovino, ki je prva upelja-la opeke za Narodni Dom v promet, toplo priporočamo za-vednim Slovincem naše nase-lbine.

—Mestna zbornica je v pon-deljek glasovala, da predloži pri novembarskih volitvah na glasovanje \$1.750.000 za pove-čanje elektrarne. Zupan Davis ni odobril tega, vendar se je iz-javil, da ne bo nasprotoval. U-ložen je bil predlog, da se na-loži na vsak voz v Clevelandu \$2.00 letnega davka in \$1.00 na vsako tono od tovornih av-tomobilov.

—Pozor, slovenski izdeloval-ci vina! V veljavo je prišla v torek, 12. sept. določba, da ne sme noben izdelovalec vina pridelati na leto za svojo ose-bo več kot 200 galonov, kar je več, kot je podvrženo davku. Torej pazite, in ako dobijo pri-vas več vina, bo naložena ka-zen 40 centov za vsako galono, ki jo dobijo pri vas več kot 200 galonov zaloge.

—V ponedeljek zvečer je po-liscija 13. predknta zaprla na vogalu Addison Rd. in St. Clair ave tri Slovence, ki so prepevali pijani po cestah av-strijske pesmi. Razsajali so kot pravi avstrijski bataljoni, dok-ler ni bilo policiji dovolj, da jih je vatknila v ječo. Podivjani Avstrijaki v resnici delajo po-vsod škandal narodu.

—V hiši na 411 Hamilton ave. so v torek zjutraj našli mrtvega 50 letnega Ora An-gus. Policija pravi, da se je si-romak do smrti opijanal.

—V kratkem se prične na-county sodnji zanimiva ob-raznava proti Chas. Choate, ki je obdolžen, da je nekega Cam-pbella spravil ob moštvo. Cho-ate dolži Campbella, da mu je zapeljal njegovo ženo. Choate, ko je to zvedel, je povabil ne-kega dne Campbella na spre-hod, in ko sta prišla v gozd, je Choate potegnil revolver in dal Campbellu na izbero ali naj iz-bere smrt ali naj se odpove svojemu moštvo. Po kratkem premišljevanju je Campbell zbral slednje. Sedaj se bo vršila tožba.

—Sodnik Philips je postal strah bogatih lastnikov avto-mobilov, ki brez brige in čuta odgovornosti dirajo po mestu. V torek je obsodil Mrs. Mar-garet Henry, milijonarko iz Euclid ave. na pet dni ječe in \$50 kazni, ker je brezbržno vozila in povzročila nekega si-romaka, za katerega se pozneje ni brigala. Sodnik Philips je oštel milijonarko, ker se je brezčutno obnašala. Seveda, kakor hitro je milijonarka za-slišala besedo "ječa", so pri-šle solze, in njen odvtnik je vložil priziv, dočim se je njen mož izrazil, da bo porabil zad-nij cent svojega ogromnega premoženja, da ne pride razva-jena ženska v ječo. Tako je z milijonarji. Oni imajo denar, lahko tožijo naprej, ječa je pred njimi zaprta, siromak pa mora takoj v ječo, ker nima mamona, s katerim bi hranil odvtnike, da mu prihrani je-čo. Drugi, ki je bil obsojen na 30 dni ječe in \$50 kazni je bil bogati zdravnik Charles Bee, ki je pa tudi vložil priziv.

—Ali ste že kupili krasno knjigo "Slovenija Vstani" delo našega odličnega rojaka dr. Zupaniča? Kupite en izvod, ne bo vam žal. Knjiga bi morala priti v vsako slovensko hišo. Naročite pri Dr. Niko Zupanič 1369 E. 40th St. Cleveland, O.

—Senator Atlee Pomerene je odklonil čast zvezinega so-dnika v Clevelandu, katero slu-žbo mu je ponudil Wilson. Govori se, da bo novi zvezni sodnik najbrž sedajni zvezni pravnik Mr. Wertz. Kot zna-no je bil zvezni sodnik v Cleve-landu Mr. Clarke imenovan vrhovnim zveznim sodnikom.

Francozi so osvojili 4 milje nemških jarkov.

V pol uri so zajeli Francozi važne nemške pozicije in 1500 ujetnikov. Nemci priznajo zgube na angleški fronti. Rusi so v Karpatih vzeli Avstrijem več utrjenih točk. General Brusilov prerokuje, da bo konec vojne av-gusta 1917. Bulgari vrženi nazaj na Balkanu.

Blokada s submarini.

London, 12. sept. Iz Beroli-na pošilja neki vojni dopisnik sledečo brzojavko: Nemčija se je odločila, da bo proglasila blokado napram Angliji. Blokada se začne okoli 1. janua-rija. Neka oseba, ki ima viso-ko mesto pri nemški mornarici, se je izjavila: Ob koncu leta bo imela Nemčija 300 submari-nov posebnega modela. Začeli bodo z blokado Anglije, in nobena ladja, ki nosi municijo ali živež, ne bo smela v angle-ško pristanišče. S tem bo po-vzročena takojšna lakota v An-gliji.

Angleži zopet napredujejo.

London, 12. sept. Vojni urad naznanja: Sovražnik je priredil dva napada včeraj na Ginchy, toda je bil vselej odbit. Več oddelkov nemške infanterije je skušalo zaseti Moquet far-mo blizu Pozières, toda Nem-ci so bili odbiti. Med Neuville in La Bassee so naše čete za-sedle nemške järke in dobile mnogo ujetnikov. Močni od-dečki Angležev so prekorčili reko Strumo v Macedoniji in se spoprijeli v boju s sovraž-nikom. Hudi artilerijski boji se vrše pri jezeru Doiran. Sovraž-nik se je hudo upiral, končno pa smo ga pregnali iz sledečih krajev: Oraorman, iz Gorenje-ga in Dolnjega Gudeli in Ne-vollina. Bulgari so poskusili z množnimi protinapadi, toda so bili odbiti.

Rumuni se bore za Srbe.

London, 12. sept. Prva divi-zija rumunske armade je juž-no od Orsova prodrla na srb-sko zemljo pri Negotinu in prepočila bulgarsko postojan-ko v beg. Rumunska armada se nahaja sedaj na srbskih tleh. Pri Negotinu je mala postaja stranske proge Berolin-Cari-grad, in Negotin je le 29 milj severno od Niša, kjer je glav-na postaja Carigrad-Berolin železniške zveze, katero name-ravajo Rumunci pretrgati.

Rumunci zmagujejo.

Bukarešta, 12. sept. General-ni štab naznanja: Na severni in severozahodni fronti zapad-no od dolin Maros in Toplica se Avstrijci ponovno umikajo. Tu smo ujeli 3 častnike in 106 mož. Južno od Subiu smo za-sedli vas Heblimbar. Ob Streit-bar dolini zapadno od Merisor-ja smo odbili več sovražniko-vih napadov. Naše čete so za-čele z ofenzivo in so dobile 2 topa, mnogo streljiva, tri čast-nike in 300 mož. Na južni fron-ti se vrše boji s puškami. Na Dobrudža fronti se boji nada-ljujejo.

Nemci so ustavili Ruse.

Berolin, 12. sept. Vojna sku-pina princa Leopolda: Na o-beh straneh Czernovizce so Rusi, ki so z vso silo napadali, imeli krvave zgube. Fronta nadvojvoda Karola: Bitka med Zloto Lipo in reko Dnjester, ki se je končala 8. sept. je bil poskus Rusov, da prebijejo skozi našo fronto in zasedejo prekrizal ta načrt. V Karpatih je položaj nespremenjen. Za-padna fronta: Velikemu angle-skemu napadu severno od Po-zières je včeraj sledil drug na-pad, ki je bil odbit. Med Gin-chy in Combles so dobili An-gleži nekaj strelnih jarkov v ob-last. Francozi so zama-ni padli južno od Somme in Vermandevillers. Okoli Verduna se vršijo neprestani ostri arti-lerijski boji.

Na italijanskem bojišču.

Rim, 12. sept. Včeraj so na-se čete med Valarsa in Posina dolini zasedle nekaj strelnih jarkov. Sovražnikove strelne järke na gori Monte Corno in Monte Spil smo očistili sovra-žnika. Napredovali smo tudi v gorenji Posina dolini.

Dunaj prizna zgube.

Dunaj, 12. sept. Rumunska fronta: Severno od Orsove je naša artilerija odbila več so-vražnikovih naskokov. Zapad-no od Gyergyo in Csik pa smo se umaknili na drugo fronto. Ostri ruski napadi severno od reke Bistrice in Rafalov so ostali brez uspeha. Na fronti dolnjega toka reke Stokhod je sovražnik znova poskusil sil-en napad, ki pa je bil odbit. Na laški fronti so Italijani med Astico in Adige dolino jako živahno obstreljevali na-še postojanke. V Pasubio oko-lišci so Italijani na dveh krajih prodrli skozi našo linijo, toda smo jih s protinapadom vrgli iz strelnih jarkov.

Turki poraženi.

Petrograd, 12. sept. Na na-ši zapadni fronti je položaj ne-spremenjen. V Kavkazu pa so se v nedeljo in ponedeljek vrši-li siloviti boji. V nedeljo smo ulovili 4 častnike in 240 Tur-kov, eno havbico, nekaj stroj-nih pušk in dva topova. Zasedli smo mesto Bana in zasleduje-mo sovražnika.

Srbi so porazili Bulgare.

Solun, 12. sept. Srbska ar-mada je zasedla dve vasi do-se-daj v bulgarski oblasti. V okolici proti Florini so Srbi razvili močno ofenzivo in pri-silili Bulgare, da so se umak-nili na oboji črti. V okolici Ko-šane so Srbi pregnali bulgar-ske čete iz vasi Palečor in Em-borja.

Nemške zgube do sedaj.

London, 11. sept. Nemške zgube za mesec avgust glasom nemškega izkaza znašajo 240.000 mož. Skupne nemške zgube od začetka vojne do 1. sept. znašajo 3.375.000. Avgusta me-seca letos je bilo 42.700 Nem-cev ubitih, 1.800 ujetih, pogre-ša se jih 42.000, ranjenih pa je 153.500.

Štirje Zeppelin zgoreli.

Kodanj, 11. sept. List "Poli-tiken" piše, da je zvedel od potnikov, ki so prišli iz Nem-čije, da je nemška postaja za zrakoplove pri Frankfurtu zgo-re-la. Silni ogenj je popolnoma uničil 15 zrakoplovov in štiri Zeppeline.

Brusilov prerokuje konec vojne 1917.

Ruski glavni štab, južna fronta, 6. sept. General Brusilov je izdal sledečo svojo izja-vo zastopniku francoskega čas-opisa: Z velikim veseljem sem sprejel novico, da je Ru-munija napovedala vojno Av-striji. Moje levo krilo, ki se dotika rumunske armade je se-daj popolnoma varno. Rumun-ska armada je moč s katero se mora računati. Predvsem ima rumunska armada krasno ar-tilerijo, ki je jako uspešno. Te-kom zadnjih dvet let je Rumu-nija neprestano kupovala stre-ljivo. Ima ga dovolj za tri le-ta boja. In če se pomislimo, da je Nemčija dosedaj večina ko-ruze in petroleja dobivala iz Rumunije, katere je sedaj za-prta, tedaj je pomen Rumunije za nas še večji. Po mojem mne-nju se avstro-ogrski armada ne bo dolgo več ustavljala. Od vsej strani je obdana od so-vražnika, ki vedno huje prit-i-

Velika ofenziva v Macedoniji.

Amsterdam, 12. sept. Velika ofenziva zavezničev severno od Soluna se je pričela. Angleži so prvi stopili v akcijo in so prekorčili strugo reke Strume. Bulgarske utrdbe v onih okra-jih so padle, štiri bulgarske vasi so osvojene in bulgarska armada se je morala umakniti nazaj. Srbi, postavljeni na le-vem krilu so otvorili strahovit napad na postojanko Bulgarov pri jezeru Ostrovo. Ob istem času so Srbi začeli prodirati proti Florini.

Grški kralj poveljnik na Balkanu.

Atene, 12. sept. Tu se čuje, la bo menda grški kralj Kon-stantin zvoljen za vrhovnega poveljnika zavezniške armade na Balkanu. Kralj Konstantin je včeraj razpustil rezervno li-go na zahtevo zaveznikov, ker so člani Lige demonstrirali za Nemčijo.

Grki so že v akciji.

Atene, 12. sept. 1200 grških mornarjev je bilo izkrcanih v Solunu. Prideljeni so zavezni-ški posadki. Grški ministerski predsednik Zaimis se je moral odpovedati, ker je bil preveč nevtralen. 2000 grških vojakov je pripeljal polkovnik Grivodo-vo zaveznikom na pomoč.

Bulgari so spraznili grške forte.

Pariz, 12. sept. "Petit Pari-sien" poroča, da je zvedel iz skla. Avstrijska armada bo ne-kega dne kar zginila. Sovraž-na avstrijska armada, katero sem imel pred seboj junija in julija je uničena, toda so Av-strijci dobili drugo, tako me-šano, da je skoro brez uposte-vanja. Nekaj so jih vzeli iz la-ške fronte, nekaj od nemške, nekaj so dobili novih in kone-čno so poklicali Turke. Ta ar-mada je zadnje upanje Avstri-je. Utrjena je v močnih gor-skih utrdbah, ki se morajo z naskokom vzeti. Ofenziva, ki so jo začeli Francozi in An-gleži ima najlepše uspehe, ker prepreči Nemcem, da ne mo-rejo pošiljati ojačenj na našo fronto. In kar je glavno, da-ne vse zavezniške armade d-lažjo v sporazumu. Zgubiti ne moremo, dasi nam preostaja še veliko delo. In zaveznički bo-jejo diktirali mir. Jaz nisem prerok, toda povem cam, da meseca avgusta 1917 bomo sklepali mir.

Pravi, da Avstrija ne more biti premagana.

Dunaj, 7. sept. Zunanji mi-nister baron Burian se je na-pram korespondentom "Asso-ciation Press" izjavil sledeče: "Avstrija je še daleč od svoje-ke konca kot nekateri mislijo. Resnica je, mir bi z veseljem z-dravili, toda ne tak mir kot ga nasprotniki želijo. Rumu-nija nas ni presenetila, toda razočarani smo bili, ker se je Rumunija tako hitro odločila za vojno. Vedeli smo, da je Rumunija že junija meseca bi-la sporazumljena z Italijo, da nam napove vojno, toda misli-li smo, da koncem avgusta Ru-munija še ne more biti priprav-ljena. Toda dejstvo je, da mi-nismo še mrtvi kot nekateri mislijo. Nekateri mislijo, da avstrijska armada ničesar ne-zmore. Ustavili smo Italijane in ustavili smo Brusilova, kar ni bila otroška igrača. (S po-motjo Turkov, op. ured.) Kar se tiče Amerike, ima absolut-no pravico izvažati orožje ko-mur hoče. O tem se ne moremo pregovarjati.

Premog \$50 tona v Italiji.

Rim, 12. sept. Cena premo-gu v Italiji znaša \$50 tona, ali za deset dolarjev več kot lan-sko leto kljub angleško-laške-mu sporazumu. 250.000 ton se je eksportiralo iz Amerike, do-lim je poslala Anglija 750.000 ton premoga v Italijo. Največ-ja težava je, ker železnice ni-majo dovolj voz za prevažanje premoga, objednem je pa An-glija izročila Italiji vse one parnike, katere so Portugalci zaplenili Nemcem v portugalskih pristaniščih. Sedaj se je ponudila Japonska, da bo lahko prodajala premog na evropska tržišča za \$12 tona.

Nemci pobegnili iz zaporov po tunelu.

Sydney, Avstralija, 12. sept. Sedem Nemcev je pobegnilo iz koncentracijskega tabora blizu Liverpoola. V svojem šotoru so izkopali štiri čevlje globoko jamo, nakar so naprej kopali toliko časa, da so prikopali ven iz koncentracijskega tabora. Ko so odšli so odnesli drugim ujetnikom obleko. Beg so opa-zili šele drugo jutro, nakar je bila policija alarmirana. Dobili so jih šest, in le eden se nahaja še prost.

Nova francoska ofenziva.

London, 13. sept. Francozi so začeli z novo ofenzivo se-verno od reke Somme. Tako nenadoma so prišli Francozi nad Nemce, da so tekmo pol ure zasedli celo prvo vrsto strelnih jarkov na fronti štirih milj in da so zajeli v pol ure 1500 Nemcev. Nemci so bili popolnoma presenečeni od francoskega napada. Napad se je zvršil od mesta Combles do reke Somme. Napad je bil tako silen, da se Nemci nikjer niso mogli pri najboljši volji ustav-ljati. Pozneje so Francozi osv-ojili ponovne strelne järke na cesti Peronne-Bethune. Fran-coska pozicija severno od Pe-ronne je sedaj na poti Nem-cem, ker bo ovirala njih pro-met.

—47 osebam je bil pokraden denar ta teden na uličnih ka-rah.

Žepni tatovi praznujejo pravi karnival po uličnih ka-rah.

Zapisnik II. konvencije Sl. Dobr. Zveze.

I. ZASEDANJE.

Vrhovni predsednik otvori zborovanje ob 8. uri popoldne. Pozdravi navzoče zborovalce, vzdobujajoč jih k resnemu delu v prosep organizacije. Povdarja, da edino z resnim složnim delovanjem moremo zaključiti veliko delo, ki ga nam je naložilo članstvo.

Vrhovni tajnik prečita ime-na gl. odbornikov: John Gornik, vrhovni pred-sednik, Primož Kogoj, vrhov-ni podpredsednik; Frank Hu-dovernik, vrhovni tajnik; Jer-nej Knaus, vrhovni blagajnik; Dr. J. M. Seliskar, vrhovni zdravnik.

Glavni odborniki: Frank Jakšič, Joe Rus, Fr. Zorič, Frank Cerne, Anton Grdina, Ignac Smuk, Anton Ostir.

Navzoči delegati: Jos. Zokali, Albin Stember-ger, Frank Čoš, Josip Kunta-rič, Antonija Likar, Josip Ka-lan, Feny Trbežnik, Genovefa Šupan, Mary Strniša, Helena Mali, Frank Cvar, Louis Re-char, John Marolt, Frank Le-gan, Stefan Pirnat, John An-doljšek, Agnes Zalokar, Ana Kromar, L. J. Pirc, John Korn Leopold Kušljan, Anton M. Kolar.

Odsoten: F. J. Turk. Delegata John Jalovca na-domestuje Jos. Ogrin.

Določa se, da se sprejme še enega delegata za št. 9. in to vsled tega, ker ima omenjeno društvo v tem času že nad 100 članov. Delegat John Eržen je vsled tega opravičen do zboro-vanja.

Predsednik imenuje pover-li-ni odbor v pregled poverilnih listin. V to so imenovani: Jo-sip Kalan, Josip Zokali, Fr. Cvar. Oznaceni odbor se izja-vi po pregledu, da je vse v re-du.

Sklene se izvoliti dva zapi-snikarja. Plača se določi prve-mu 5 in drugemu 4 dolarje dnevne.

K temu poslu imenuje pred-sednik Ig. Smuka in Leopold Kušljana, ki zavzmeta svoja mesta.

Čas zborovanja se določi od 8. do 11. ure popoldne in od 1. do 4. ure popoldne.

Za vsako sejo imenuje pred-sednik vratarja.

Medsebojno se nazivamo bratje in sestre.

Imena zborovalcev, ki stav-ljajo predloge in dajejo nasve-te, se ne stavljajo v zapisnik. Zapisnik se tiska sproti od seje do seje.

Zborovalec, ki se ne udeleži z sej, izgubi pravico do zboro-vanja. Opravičuje edino bole-zen zborovalno odnosno nje-gove družine.

Vse morebitne resolucije naj se izročijo v to določenemu od-boru.

Vsak delegat je opravičen o eni točki le dvakrat do besede. Izvzet je le, kdor je vprašan za morebitna pojasnila ali za-govor.

Poročila delegatov se reš-u-je zaporedno po številkah dru-štev.

Sprejme se, da najprvo poro-jo o svojem delovanju gl. od-borniki.

Morebitni odbori v korist Zveze odpadejo, vsak v to svr-ho potreben odbor določi kon-vencija sproti.

Izvoli se preiskovalni odbor. V ta odbor so po predsedniku imenovani sledeči: Jos. Kalan, Genovefa Šupan, Louis Re-char, Anton Kolar in Josip Zo-kali. Predsednika tega odbora si določijo medsebojno.

Dalje na drugi strani.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$2.50 Za Clev'd. po pošti \$3.00
Za Evropo - \$3.50 Posamezna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na: "Clevelandska Amerika",
6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher. LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (approx.) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE CUY PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 108. Wed. Sept. 13. 1916.

Nemška politika v katoliški cerkvi.

Pred nekako tremi tedni se je vršil v New Yorku katoliški shod ameriških katoličanov, katerega so se udeležili vsi trije ameriški kardinali, mnogo škofov, stotine duhovnov in tisoče laikov. Ta shod bi imel biti slovesna manifestacija ameriških katoličanov, toda se je s pomočjo Nemcev spremenil v navadno politično komedijo prve vrste. Ob tej priliki piše neki belgijski katolik v "New York Times" sledeče:

"Katoliška konvencija, ki se je vršila v New Yorku, je bila obširno razglašena in mnogo se je debatiralo o njej. Delegatje iz vseh delov Zjed. držav so se udeležili. Toda mnogo katoličanov je nezadovoljnih s to konvencijo radi obnašanja takozvanih "nemško-ameriških" katoličanov na konvenciji.

"Od začetka konvencije do zaključka je pihal gotov veter v tej konvenciji, veter, ki se je nagibal na nemško stran, in pozabljeni so bili ostali ameriški katoliki. Debatje so se vršile večidel v nemškem jeziku, nemška društva so imela povsod prednost, dočim se Ircevi, Italijani, Poljaki, Francozi ali Belgijci niti omenili ni.

"Resnica je, da kar je bilo na programu, se je do pike spolnilo. Že dne 19. avg. so časopisi prinesli novico, da bodo Nemci skušali izrabiti ves svoj upliv na konvenciji v svojo korist. In ta upliv nemške manjšine se ni uporabil, da bi se debatiralo o verskih zadevah, za kateri namen je bila konvencija sklicana, pač pa so Nemci porabili katoliški shod v svoje lastne sebične namene, da so napadali ameriško vladno administracijo in da so propagirali pod krinko katoličanstva za protestantskega nemškega kjerjara.

N. pr. v poročilu seje nemških društev države New York beremo sledeče tipične izraze, izjavljene od predsednika društva Charles Korza:

"Nikakor ne moremo sami sebi odrekati veselja in zadovoljščine radi uspehov, ki jih imajo Nemci. Globoko zaupanje v božjo pravico v goreč patriotizem in vzvišen entuziazem za človeške ideale, vse to nam priča, da Nemci ne morejo biti nikdar poraženi."

In še veliko bolj začuden smo bili, ko je govoril kardinal O'Connell iz Bostona, ko je nagovoril shod:

"Je tudi nekaj, kar je čudovito, enostavno ogromno, namreč v nemškem značaju, namreč njih občudovanja vredna zmožnost organizacije. Oni vedo kako se mora organizirati, imajo uspeh, in uspeh imajo tak, da se jim nihče ne more upirati."

Poročila govore, da je kardinal O'Connell govoril v angleškem jeziku, toda ko je svoj govor končeval, je rekel v nemškem jeziku: "Jako me žalosti, da ne morem nemščine tekoče govoriti." In navzoči nemški delegatje so bili kar pijani veselja in kričali so: "Auf Wiedersehen!"

Škof Muldoon iz Rockford, Ill. je rekel:

"Rad bi vam na srce položil to, da kadar se bo vaš jezik zmanjšal v tej deželi in bo angleščina prevzela njegovo mesto potom vaših otrok, pa vi vseeno ne smete pustiti, da zamrje nemški duh."

Najbolj očarujoče besede pa

ki govornik se je izjavil:

"Dejstvo splošno je, da preko meje in ob naši lastni meji so se nagrnadile nedostojnosti naše škofove, duhovne, nune in ljudstvo. Kakšen združen protest je prišel radi tega?"

Toda ravno ta katoliški shod niti z eno samo besedo ni omenil strašne zločine Nemcev v Belgiji, grozne umore nedolžnih žensk in otrok na morju, to je bila torpedirana Lusitania in stotine drugih ladij. In ti strašni zločini Nemcev so bili vendar dokazani od najbolj resnih in upoštevanih vrednih mednarodnih komisij, kakor so: Belgijska komisija za preiskovanje kršitev mednarodnih pravic v Belgiji, report ameriškega poslanika Bryce, report kardinala Mercierja, report Dunajske zveze katoliških duhovnov. Kardinal Piffli na Dunaju in kardinal Hartman v Kolnu, oba sta preiskala grozote Belgije in trdita isto kot kardinal Mercier v Belgiji.

In katoliški shod v New Yorku je sprejel v očiščel vsega tega sledečo resolucijo:

"Mi obžalujemo predsednikove govore in obžalujemo njih učinek, kajti ti govori so izraženi, da se krivino sumi velik del ameriškega prebivalstva, in kateri govori lahko povzročijo škodo političnemu in gospodarskemu življenju."

Vsi katoličani Zjed. držav morajo resnično obžalovati, da se je moglo kaj enačega uprizoriti na katoliškem shodu, da se je Nemcem posrečilo v imenu vere in katoličanstva goljufati svet in podajati napačna poročila. Kaj ima politika pri veri?

"Belgijski katoličan." (New York Times, Sept. 4th, 1916.)

Shod treh cesarjev.

Poroča se iz Evrope, da bodejo nemški kjerjari, avstrijski cesar in bulgarski car priridili na Dunaju vojno zborovanje, da se posvetujejo o nadaljnjih bojih centralnih vlad napram zaveznikom. Mogoče to poročilo ni resnično in mu je ravno toliko vrjeti kot poročilu, da je grški kralj pobegnul k nemškim ulemcem ali pa poročilu, ki je že zkrat naznanjalo, da je nemški kronprinc mrtev. Toda to zborovanje bi bilo v resnici tako zanimivo, da bi nam bilo prav žal, če se v resnici ne bi vršilo. Trije cesarji — kajti bulgarski Ferdinand sam sebe nazivlja "car vseh Bulgarov" bi na tem zborovanju lahko sklenili glede "Deutschland ueber alles" ali pa "Deutschland unter alles" Nefski kjerjari bi z veseljem predlagali, da tekem dveh let ne sme biti nobenega sovražnika Nemčije več, avstrijski Franc Jožef in bulgarski Ferdinand pa bi gledala na mapo tja doli proti jugu. Nekoliko več potrpljenja, trdnosti in vztrajnosti, pravi nemški kjerjar, in vse bo rešeno. "Da, Nemčija bo rešena" ponavlja Franc Jožef, toda njegove oči obstoje na mapi Ogrske.

Viljem nekoliko dvomljivo pogleduje Franc Jožefa in začne ponovno razlagati svoje ideje. Nemčija je vodila defenzivno vojno; napadena je bila od kroga močnih sovražnikov, ki so udarli nad Nemce, ko je Anglija dala znamenje, da Nemčija se bori za svoje domove, za svojo zemljo, za svojo svobodo. In če se bode Avstrija in Bulgarija borile tako kakor so se dosedaj, tedaj Nemčija ne dobi ene same pediti zemlje od sovražnika. "Ne, Nemčija nas ne sme pustiti," pravi Ferdinand, ko gleda na mapo tam, kjer Rumunji in Rusi korakajo proti Sofiji.

Toda Viljem nadaljuje s svojimi idejami in postane skoraj navdušen. Avstrija in Bulgarija sta izvedli čudeže v tej vojni. Istotako je storila Turčija. Vsi so se borili za slavo, za rešitev svoje respektivne domovine. Nemčija mora imeti svoje mesto na solcu. Dosedaj Nemčija tega še ni imela, nobeno solnce ni sijalo v Nemci-

ji, in v resnici Angleži so Nemcem odvzeli solnce tam nekje v Afriki, toda Nemčija je dobila solnce v Belgiji in na Poljskem. "Vztrajajte!" kriči kjerjar, "ne obupajte, in če bodele vzdržali, bo Nemčija gotovo dobila svoj prostor na solcu, katerega tako silno potrebuje." "Da, Nemčija bo dobila prostor na solcu" pritrjuje Franc Jožef, ko kaže s svojim prstom od Albanije proti Gorici, kjer prodira Cadorna.

In Viljem govori in govori nadalje. Franc Jožef ga poslušaja že nad dve leti. Tekom teh dveh let je Franc Jožef dobil Srbijo, toda ne sam ampak s pomočjo Turkov, Bulgarov in Nemcev. Zgubil je nekaj Tirolske, nekaj Primorske, vsa Bukovino, velik del Galicije, Sedmograško. In prokleti Rusi še sedaj ne mirujejo, neprestano se zaganjajo v Avstrijo, in še trikrat bolj prokleti češki regimenti se podajajo Rusom in delajo škandal avstrijski armadi. "Potrpljenje, vse bo bolje, Nemčija bo dobila prostor na solcu!" ponavlja Viljem in Franc Jožef žalostno kima z glavo in pravi, da je res tako.

Viljem lahko zadržuje Francoze in Angleže na Somme fronti, pravi Viljem, samo če se bo Avstrija dobro držala. In Nemčije živ krst ne more napasti, dokler Avstrija ne pade. Viljem Avstriji ne more dati več vojakov, kakor jih je dajal včasih, zato mora Franc Jožef sam braniti svoje meje. Da, tedaj ko je Viljem našental starega Franca Jožefa naj pokolje Srbe in s tem odpre Nemčiji pot iz Berolina v Carigrad in Bagdad, da bo azijsko solnce pripekalo tudi v Berolinu, da, tedaj je bilo drugače. Franc Jožef je že star in se je dal kmalu pregovoriti. Misli je, da ga pripelje njegov pobratim Viljem v Bagdad in Mosul v naročje Mohamedovih hurisk in odalisk, na katerih nežnih prsih bo lahko svoje stare zadnje dni preživel. Toda vlak za Bagdad in Mosul je že odšel. Viljem leti za njim, kriči, podi Bulgare nad Srbe, Angleže, Francoze in Grke, toda vlak vozi hitro in Viljem s Franc Jožefom ga ne bo več dohitel. Toda Franc Jožef mora biti vztrajen. Če se bo boril dovolj dolgo, tedaj bodejo zavezniki upuhani, Deutschland bo ueber alles.

In na shodu treh cesarjev bo vprašal Franc Jožef: Kako naj se pa borim, ko smo že pobrali vse moške do 60. leta v vojno, ko smo pobrali vse one, katerim manjka ena roka ali eno oko, kje naj dobim material, kje denar, ko smo pobrali ljudem že ves baker, gumi, cink, medenino itd? "Deutschland ueber alles" odgovarja kjerjar, in Franc Jožef molče kolje nadalje svoje narode.

Nadaljevanje iz prve strani.

ZAPISNIK II. KONVENCIJE S. D. Z.

Slede poročila gl. odbora. Oglasi se vrhovni predsednik John Gornik. Omenja zadnje dve seji prejšnje konvencije, ki sta bili dokaj viharini, da pa je prišlo konečno do popolnega sporazuma, ter se je delegacija v popolni solidarnosti razšla. Omenja, da so nastale v pravih nekatere pomankljivosti, katere je spopolnil potem vrhovni odbor. Izrazi željo, da se pri novih pravih to ne zgodi vnovič, to pa vsled tega, ker je temelj pravilom postavljen in takorekoč trden. Sporoda, da je z solidarnim sodelovanjem gl. odbora pač vedno pazil, da so se spolnovala pravila, katere je sprejel gl. odbor v varstvo od zadnje konvencije.

Najtežje njegovo delo za časa njegovega poslovanja je bilo, ko je moral po odločbi odbora črtati iz Zveze eno članico. Narekovala so mu pravila, katerih se je moral držati. Sporoda, da je sodeloval gl. odbor z njim v edini složnosti, po kateri je bilo edino mogoče delovati za napredek organizacije.

Vrhovni podpredsednik Primož Kogoj sporoča, da bo svoja mnenja izražal pri poznejših posameznih točkah.

Vrhovni tajnik sporoča sledeče:

Nalogo, katero mi je konvencija in pravila naložila je bila teška, kajti vse iz novega začetki, vpeljavo knjig v vrhovnem uradu in pri krajevnih društvih, preračunati starost članov, izdelovati nove certifikate, še vse poleg tega premajati stare člane v novo Zvezo. Vse to delo je trajalo skoraj nad eno leto predno so bile vse reči v redu.

Sistem, katerega je zbrala zadnja konvencija oziroma odobrila, ne odgovarja današnjem času, daje preveč dela vrhovnemu tajniku in krajevnim tajnikom, priporočam tej konvenciji, da pride na dnevni red radi sistema. Actuary, ki pregleduje knjige za državo se je izrazil, da to se vse ne rabi ter da je to samo delo, poleg tega pa ne odgovarja pregledovalcem računov od države. Sistem je treba upeljati po starosti in na card system, da ne daje vrh. tajniku koncem leta preveč dela za izdelovati poročilo na Insurance Department za državo Ohio.

Svoje delo sem opravljal točno in pošteno, kakor je razvidno iz mojih priobčenih računov v glasilu Zveze in v glavni knjigi vrh. tajnika. S krajevnimi tajniki je bilo od kraja precej truda, predno so razumeli system, a drugi ga zopet niso hoteli razumeti, radi tega je prišlo nekaj pritožb na vrh. urad, radi tajnika. A to se je že vse, nekaj poravnalo, a drugo se bo danes.

Od zadnje konvencije do sedanje se je vršilo 30 odborovih sej, katerih sem se izključno vdeležil vseh, ker sem ob enem vodil zapisnik sej.

Na zadnji konvenciji je bilo zastopanih 18 društev, ki jih je danes samo 16. Vzrok je ta, da se je društvo Carry Tigers združilo z št. 12. in društvo Dobrodelne Slovenke št. 13. z društvom št. 6. Dobili smo tudi več prošenj iz Pa. in iz Ohio za ustanovitev društev, a povsod nismo dobili nobenega glasu nazaj, vzrok naštevam ta, da jih devlje nazaj 15% višji asessment, kot ga druge razne slovenske organizacije nimajo.

Nekaj vrh. odbornikov je bilo dvakrat v So. Lorainu na agitaciji za ustanovitev novega društva, a zaman društvo

nismo mogli ustanoviti, poleg tega so pa odborniki žrtvovali stroške iz svoje blagajne.

Da smo od zadnje konvencije do sedaj napredovali nam kaže statistika; od 22. novembra, 1913. do 31. avgusta, 1916. je pristopilo v Zvezo novih in starih članov Zveze 1893 izmed teh jih je umrlo 17 in črtanih jih je bilo 376 ostanek z dne 30. avgusta 1916 1500 članov in članic. Kateri so zavarovani: 13 za \$2000, 783 za

\$1000, 374 za \$500, 310 za \$300 in 20 za \$150, skupaj 1500 ali 1021 moških in 479 ženskin. V bolniškem oddelku so ti člani zavarovani: A. \$3. na dan 11, B. \$2 na dan 136, C. 994 \$1 na dan, D. 290 po \$5.00 na teden in E. \$3.50 na teden poleg tega pa 65, ki so zavarovani samo za posmrtnino.

Od strani vrh. zdravnika in druge zapreke radi starosti jih

Dalje na tretji strani.

Pozor!

Opozarjamo cenjeno občinstvo, da smo dobili veliko zalogo novega blaga. Naj-novejša jesenska moda se vidi ta teden v izložbenem oknu.

Belaj & Močnik

6205 ST. CLAIR AVE.

Novi model strojepis

OLIVER
The Standard Visible Writer

KUPITE GA SEDAJ!

Da triumf strojepisa je tu.

Pravkar je izšel — prišel je leta prej, predno so eksperti to pričakovali. Izdelovalci so se trudili leta in leta, da naredijo ta strojepis. In Oliver je zopet zmagal kot je zmagal tedaj, ko je prišel prvi Oliver strojepis na trg. Nobenega strojepisa ni na svetu kot Oliver št. 9. Pritisk gumbov na stroj je tako lahak, da mačka s tačicami lahko pregiba gumbje.

POZOR!

Vse novosti, ki jih dobite pri Oliver strojepisu so kontrolirane od Oliverja. Celo naši prejšnji modeli, kakor so bili glavni v letih 1915, 1916 imeli dvojnega pritiska za spremembo črk.

Vša kontrola 84 črk in znakov je v malem prstu desne in leve roke. In vse te črke in znake pišete z 24 gumbi, najmanj kar jih je sploh na kakem strojepisu.

Pisati vseh strojev lahko nemudoma pišete tudi na Oliver in sicer hitro in lahko.

SVARILO.

Ta briljantni novi Oliver strojepis se prodaja po starih cenah. Ne velja nič več kot drugi modeli, ki so danes že starinski.

In dočim so nove iznajdbe pri tem strojepisu dragocene, pa smo olajšali konstrukcijo, kljub temu, da smo s tem sami svitali sebi stroške.

Sklenite takoj, da dobite ta strojepis, predno potrošite kak dolar za drug stroj. Če imate kak drug strojepis, bodele gotovo radovedni, kako se dela s tem strojepisom.

17 CENTOV NA DAN.

Pomnite, da popolnoma novi št. 9. Oliver strojepis je največje vrednosti v strojepisu. Ima vse naše posebne iznajdbe, vidno pisavo, avtomatičen predelovalec, dvojno spremembo za črke, trak, ki ki piše lahko v dveh barvah in vse druge iznajdbe.

Kljub temu smo se odločili, da prodamo ta stroj vsakomur za 17 centov na dan. Vsak, ki ljubi stroj, popolnoma lahko dobi ta strojepis, najboljšega sestava na svetu. Dvojna vrsta pisemenk, kakor želite.

DANES PIŠITE ZA PODROBNA POJASNILA

in bodite eden izmed prvih, ki se seznanijo s tem krasnim strojem. Prepričajte se, zakaj skoro vsakdo najraje ima Oliver. Pošljite nam dopisnico. Nič se vam ni treba zavezati. Nam je v največje veselje, da vam razložimo, kako se Oliver rabi.

THE OLIVER TYPEWRITER CO. 946 Prospect Ave., Cleveland, Ohio

Vi lahko dobite Oliver v najem za 3 mesece za \$4.00.

Slovenska Dobrodelna Zveza.

(SLOVENIAN MUTUAL BENEFIT ASSN.)

Ustanovljena 13. nov.
1910.
v državi Ohio

Inkorporir. 13. marca
1914.
v državi Ohio

Sedež: CLEVELAND, OHIO

VRHOVNI URADNIKI:

PREDSEDNIK: JOHN GORNIK, 6106 ST. CLAIR AVENUE.
PODPREDSEDNIK: PRIMOS KOGOUJ, 3904 ST. CLAIR AVE.
TAJNIK: FRANK HUDOVNIK, 1053 EAST 62ND ST.
BLAGAJNIK: JERNEJ KNAUS, 1053 EAST 62ND STREET.
VRH. ZDRAVNIK: J. M. ŠELIŠKAR, 6127 ST. CLAIR AVE.

ODBORNIKI:

Frank M. JAKŠIČ, 1203 Norwood Rd. Jos. RUS 6619 Bonna ave.
Frank ZORIC, 5909 Prosser ave. Frank CERNI, 6033 St. Clair ave.
Anton GRDINA, 6127 St. Clair ave. Ignac SMUK, 1051 Addison Rd.
Anton OSTIR, 1158 E. 61st St.

Sedež vrhovnega odbora se vrlijo vsako četrto nedeljo v mesecu
ob 9.30 dopoldne v pisarni vrhovnega urada.
Pisarna vrhovnega urada 1053 E. 62nd St. drugo nadstropje, za-
daj. Cuyahoga Telefon Princeton 1770 E.
Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice, naj se
posiljajo na vrhovnega tajnika.

Zvezno glasilo: "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Nadaljevanje iz 2. strani.

je bilo zavrnjenih v tem času
40.

Starost članov pri Zvezi: 16

let 3, 17 let 11, 18 let 8, 19 let

24, 26 let 30, 21 let 51, 25 let

68, 23 let 53, 24 let 25, 25 let

49, 26 let 53, 27 let 66, 28 let

84, 29 let 76, 30 let 66, 31 let

71, 32 let 80, 33 let 66, 34 let

74, 35 let 53, 36 let 72, 37 let

51, 38 let 57, 39 let 40, 40 let

37, 41 let 29, 42 let 28, 43 let

23, 44 let 23, 45 let 17, 46 let

12, 47 let 13, 48 let 9, 49 let

12, 50 let 3, 51 let 8, 52 let 6,

53 let 3, 54 let 4, 55 let 1, 62 let

let 1. Skupaj 1500.

Krajevna društva so plačala v

Zvezo \$68.867,11 vzela ven

\$26.505,69, preostanek \$42.361,

42.

Smrtnih slučajev je bilo pri

Zvezi, odkar obstoji 32, kate-

ni se je izplačala posmrtnina

\$13.400,00, dolg na posmrtni-

nah \$1.300,00 za John Jerše

umrl 19. novembra, 1914 in

Frank Bernik \$1000 umrl 7.

sept. 1915.

Bolnikov je bilo med tem

časom 583, ki sem jim je iz-

plačala bolniška podpora \$16-

505,69. Poškodb ni bilo nobe-

nih izplačanih.

Med črtaniki, ki so že en-

krat Zvezu pustili, jih je 18 zo-

pet nazaj pristopilo.

Poleg tega sem spisal za

vsako društvo eno listino, na

kateri je razvidno, koliko je

društvo v teku 36 mesecev

plačalo v Zvezo in koliko vze-

lo iz blagajne in napredek član-

stva. Citaj račun iz knjige. Sa-

mih obresti je \$1.565,41. Citaj

izdatke iz upravnega sklada.

Denar naložen po 4%:

3202 The Garfield...\$4.339,39

33533 The Lake Shore \$9.774,44

18799 Clev. Trust Co. \$5.630,67

Skupaj...\$16.946,41

Posojilo...\$14.800,00

Skupaj...\$31.746,41

Bolniški in odškodninski

sklad:

33534 Lake Shore...\$2.993,20

24648 Cl. Trust Co...\$1.135,63

Check account...\$ 845,53

Skupaj...\$4.974,36

Posojilo...\$4.000,00

Skupaj...\$8.974,36

U. S. check account na

Cl. Trust Co...\$1.266,33

Ročna blag. taj...\$ 20,00

Skupaj...\$1.286,33

Skupaj...\$31.746,41

\$ 8.974,36

\$ 1.286,33

\$42.007,10

Poleg tega ima Zveza vred-

nost na poštstvu in pisarniški

opravi nad \$400, 152, moških

znakov po 40c \$60,80 in 542

plačilnih knjižic po 10c \$54,20.

Računi so bili pregledani od

jani do junija t. l. od actuary

W. A. Coy in sedaj za dva me-

seca od F. M. Jakšič in Josip

Itusa.

Zveza ima 7 članov izven

Clevelanda 2 v Illinois, 1 v Pa.

2 v Ohio in 2 v Colorado.

To so moja poročila, imam

še nekaj točk radi pravil in

drugo, kar prinesem na razno.

Zahvaljujem se cenjenim dele-

gatom za posluh in za zup-

nost v teku mojega poslovanja

koj vrh. tajnik.

Sporočila, da je imela organi-

zacija dohodkov od 22. nov.

Debatu se razvije, je-li vsled

tega opravičen do podpore.

Konečno se sklene mu izpla-

čati podporo.

Stev. 2. Antonija Likar se

pritoži glede neke članice, ki

je bila sprejeta po društvenem

zdravniku, po vrh. pa odkolje-

na. Brat vrh. tajnik pojasni u-

destino za pristop dotične kan-

didatkinje celo zadevo. Druga

podobna pritožba se odloži na

pridnojo zasedanje.

Stev. 3. Brat Kalan nima od

strani društva nikakih pritožb.

Stev. 4. Fanny Trbežnik po-

da pismeno poročilo. Geneve-

fa Supan izrazi željo, da se zo-

pet sprejme v organizacijo iz-

ključeno članico Terezijo Seg-

Mary Strniša in Helena Mali-

se strinjajo z prejšnjima.

Stev. 5. Fr. Cvar predloži de-

legacijo prošnjo Primož Sulna,

ki prosi za zopetni vstop v Zve-

zo. Zadeva se poveri preisko-

valnemu odboru. Pritožuje se

čez uredbo pravil. Omenja gle-

de Lov. Kolman, kateremu je

bila po njegovem mnenju za-

držana podpora v svoti \$4,00.

Vrhovni tajnik pojasni na po-

lagi plačilne nakaznice, da vr-

hovni odbor v tem slučaju ni

mogel ravnati drugače. Po sir-

ši debati se sklene, ostati pri

sklepu vrhovnega odbora.

K zborovanju želi vstop An-

ton Bašca, kot namestnik brat-

a F. J. Turka, delegata št. 18.

Se ga sprejme.

Stev. 6. Al. Rechar je mne-

nja, da nimajo vsi člani enakih

pravic, da se od nekaterih član-

ov zahteva več bolniških obi-

skovalcev ter zdravniških obi-

skov, kot od drugih. Sklene se

vso zadevo izročiti preiskoval-

nemu odboru.

Stev. 7. John Marolt izjavi

željo, da vrh. zdravnik odpade

od glavnega odbora. Pritožuje

se, da so se mu godile osebo

vsakovrstne krivice.

Stev. 8. Fr. Legan nima ni-

kakih pritožb. V ostalem se

pa njegovo društvo strinja z

sklepi konvencije.

Stev. 9. Stefan Pirnat se pri-

tožuje proti vrhovnemu tajni-

ku, da je samostavno črtal dru-

gega delegata. Nadalje se pri-

tožuje, da se je predbacivalo

u. v. v. da se ne drži pravil.

Omenja glede vrh. zdravnika,

da je zavrgel kandidata Fr.

Novaka, katerega je po pomo-

ti zamenjal z Anton Novakom.

Dr. J. M. Šeliškar pojasni slu-

čaj. Vse ostale pritožbe se iz-

roče preiskovalnemu odboru.

Brat Eržen se izjavlja v istem

smislu.

Stev. 10. John Andolšek ni-

ma pritožb, pač pa izroči reso-

lucijo.

Stev. 11. Agnes Zalokar se

pritožuje, ker ni bila ponovno

preiskana kandidatinja po vr-

hovnem zdravniku in glavnem

odboru. Pojasnjuje o tem ob-

širno vso afero. Vloži pritož-

bo proti Ant. Grdina, da je ra-

bil žaljive izraze napram dru-

štvu. Anton Grdina se izrazi,

da je pripravljen podati zago-

vor, o tem se vname vsestran-

na obširna debata. Mnenje

posameznih zborovalcev je bi-

lo, da se izroči vso zadevo pre-

iskovalnemu odboru. Člani pre-

iskovalnega odbora kakor br.

Kalan, br. Kolar in drugi so

mnenja, da jim je konvencija

naložila preveliko breme, ka-

tereza dotičnemu odboru ni

kakor ne bo mogoče rešiti.

Sklene se podobne kritične

slučaje reševati na konvenciji.

Razprava se vsled tega nada-

hjuje o nesprejeti kandidatnji

št. 11. Debatu se udeleže: Se-

stra Zalokar, br. Zorič, Gor-

nik, Marolt, Hudovnik, Kuš-

ljan, Ogrin, Smuk, Rechar in

drugi.

Vsled odsotnosti vrhovnega

zdravnika se konečno debata

prekine.

Cita se brzogaj.

"Zborujoča delegacija dru-

štva sv. Barbare vam želi naj-

lepših uspehov."

Frank Taučar,

predsednik.

Se sklene poslati brzogajen

podzav konvenciji društev sv.

Barbare v Forest City, kakor

tudi zborujoči delegaciji Jug-

Slov. Katoliške Jednote.

Predsednik zaključuje sejo ob

4. uri popoldne.

(Dalje prihodnjič.)

tega opravičen do podpore.

Konečno se sklene mu izpla-

čati podporo.

Stev. 2. Antonija Likar se

pritoži glede neke članice, ki

je bila sprejeta po društvenem

zdravniku, po vrh. pa odkolje-

na. Brat vrh. tajnik pojasni u-

destino za pristop dotične kan-

didatkinje celo zadevo. Druga

podobna pritožba se odloži na

pridnojo zasedanje.

Stev. 3. Brat Kalan nima od

strani društva nikakih pritožb.

Stev. 4. Fanny Trbežnik po-

POZORI!

Vsem cenjenim rojakom se

vljudno naznanja, da priredi

Slovenska Mlada Godba v ne-

delujo, 17. sept. piknik na Re-

charjevi farmi. Vljudo, vabi-

mo vse Slovence, da se tega

piknika v velikem številu ude-

ležje, ker čisti prebitek je na-

menjen za godbine potrebšči-

ne in njen podok.

NAZNANILLO.

SKRIVNOST HIŠE ŠT. 47.

Roman.

SPISAL J. STORER CLOUSTEN.

"Saj bi lahko inkognito potovala."

Zopet je škof premišljeval.

"Zadnjih osemindeset ur," je končno rekel, "sva imela nekaj miru. Morda se naše časopisje vendar zave dožnosti dostojnosti. Počakajva torej še malo; obljubim ti pa, da pojdem s teboj na potovanje, če se ta strahotna namigavanja ponove. Sicer pa ostaneva mirno doma."

Molyneuxov sosed na levi strani, na št. 45, je bil sloveči signor Dado di Fresco. Ta je bil tedaj na vrhuncu svoj eslave; na stotisoče gramofonov je vsak večer pelo njegove sladke arije. Če je nastopil v gledališču Covent Garden ali v New Yorku, v Parizu, v Berlinu ali na Dunaju, so bili že tedne poprej vsi sedeži razprodani. Bil je prvi tenor sedanjih dob. A ne samo, da je bil njegov glas brez primerj, tudi igrati je znal; tudi najbolj flegmatični poslušalec je trepetal kakor bilka v vetru, če je Dado di Fresco na odru prisegel večno ljubezen ali celo umrl.

Kakor je pri možu take nardarjenosti pač naravno, je Dado di Fresco tudi v svojem zasebnem življenju prestopal različne dramatične epizode. Sedanja signora di Fresco je bila že tretja dama, ki je zavzemala to zavidanja vredno mesto, povrh pa signor Dado tudi pri drugih življenjskih prilikah ni ostajal samo gledalec. Zlasti ga je mikalo, da stori v življenju, kar so delali na odru tisti junaki, ki jih je on predstavljaval.

Nekega večera je čital poročilo o tragediji v hiši svojega sosedu. Vso noč ni mogel zatisniti očesa. Že na vse zgodaj je šel na vrt in poskušal pogledati v sosedovo hišo; končno si je prinesel klop in zijal na sosedni vrt.

Popoldne se ni mogel več premagovati. Šel je k Molyneuxovi hiši, pozvonil in povedal, da želi govoriti s policijskim nadzornikom Brayem.

"Gospod nadzornik," je rekel ponosno, "prišel sem vam pomagat, da bo umorjena gošpa prej maščevana."

Policijski nadzornik ga je ogledal od nog do glave, potem pa rekel:

"Peljite se s podzemsko železnico do ulice Westminster Bridge in tam vprašajte, kje gre pot naprej."

"Vprašam naj?" je ponavljal umetnik. "In za katero pot?"

"Za pot v Bedlam, v norišnico," je hladno odgovoril policijski nadzornik in signoru di Fresco obenem pokazal, da je njiju pogovor končan.

Tenorjev ponos je bil sicer hudo užaljen, njegove vneze za dobro stvar pa to ni zmanjšalo. Storil je junaški sklep, da prehitri brutalnega policijskega nadzornika in spravi sam vso zadevo na dan.

"Jaz jih bom naučil, te dektive," je ponavljal neprestano.

Ni mu bilo všeč, da se je James Buffington pojavil na prizorišču, kajti na "Evening Tribune" je bil hud, ker ga je v svoji zadnji kritiki štela med prve umetnike vseh časov in narodov; od tedaj ta list zanj ni več eksistiral.

Toliko bolj pa je podžgala njegovo vnetje vest, da se je v hiši št. 47 naselil Feliks Chapel. Sklenil je, da bo z njim skupno deloval, saj je bil Chapel umetnik kakor on in torej mislil in čustvoval kakor on. Najprej je hotel svojega hodočega zaveznika preizkusiti.

To pa ni bilo lahko, kakaj gospod Chapel je bil menda zelo plah in sam svoj človek, ker ga sploh ni bilo nikdar videti. Signor di Fresco je potratil mnogo ur s tem, da je gledal na sosedni vrt, a je videl Chapela k večjemu par sekund. Končne ga je nekega popoldne, ko je

hudo deževalo, videl na vrtu. Chapel je nanj napravil jako ugoden vtisk, samo to se je tenoristu čudno zdelo, da se je gospod Chapel pogostoma odkril in se — praskal po glavi.

Naslednjega dne je signor di Fresco zapazil, da je Buffington s svojim kovčekom odpoval. Zdaj je bil čas, se s Chapelom osebno seznaniti. Pevec je šel na vrt, se tam sprehajal in prepeval svojo najlepšo arijo — kar je v sosednem vrtu slišal šum, kakor bi kdo zemljo prekopaval.

Zlezel je na klop, pogledal čez ograjo in — kaj je videl. Sam Molyneux je bil na sosednem vrtu in je kopal jamo. Signor bi bil skoro od strahu padel s klopi; srce mu je bilo, kakor veliko kladivo, pred očmi se mu je bliskalo — Molyneux pa je ravnodušno kopal jamo. Tedaj je pri sosedni hiši zazvonilo; Molyneux se je prestrašil; prsiškoval je pol trenutka, potem je vrgel lopato iz rok in je zbežal v hišo. Šele zdaj je prišel signor di Fresco k zavesti; skočil je s klopi in hitel v svoj dom.

"Senzacija, bo to, velika senzacija," je vzkliknil, ko je bil svoji mladi ženi v naglici razložil, kar je videl. "To je življenje, to je pravo, živo življenje!"

"Kaj pa hočeš storiti?" ga je vprašala njegova preplašena signora. "Ali pošleš po policijo?"

"Policijo!" je vzkliknil. "Se mar mi ni zanjo! Policija me je zaničevala in se mi je rogala! A jaz ji že pokažem! Jaz sam bom morilca prijel! Da, jaz sam!"

"Dado," je zakričala signora, "ljubljeni Dado! Tega ne pustim! Ne, ne in tisočkrat ne!"

Dado je sicer svojo signoro strastno ljubil in se navadno udal vsaki tudi najsmehnejši njeni želji, toda ta dan je ostal trd in jeklen.

"Jaz — čisto, sam," je ponavljal tako odločno, da je signora naposled odnehala.

"A kako hočeš to storiti?" je vprašala in solze so ji zalile oči.

"Svojo puško vzamem," je zaklical on in je hitro šel po puško, s katero je bil pred par tedni ustrelil domačega zajčka.

Naenkrat je obstal in začel samega sebe ogledovati.

"A v tej obleki?" je mrmral.

"V tej obleki vendar ne morem streljati!"

V očeh lepe signore se je zasvetil ogenj.

"To je res, Dado," je zaklicala. "Obleci svojo športno obleko — zadnjič si bil v njej kar nebeško lep."

"Da, moj angeli, športno obleko oblečem," je zaklical signor.

Tako govoreč je šel v svojo oblačnico, kamor mu je sledila njegova lepa signora.

XXIX.

S tresočimi rokami si je Irvin Molyneux potegnil lasuljo na glavo in si pritrdil brke; zvonec pri hišnih vratih je neprestano pel.

"Kako sem nepreviden," je sam sebi očital, "da devljem vedno lasuljo in brke stran — a kaj, ko mi je oboje tako zoprno — sicer pa — kdo ve, če ne bom prisiljen nositi celo življenje lasuljo in umetne brke."

Storil je bil res veliko nerodnost. A ker sta Bray in Buffington odšla, tudi redarja ni bilo v hiši, kuharica je pa imela izhod, ni mogel Irvin Molyneux premagati skušnjave, da si enkrat glavo posteno prezrači.

In zdaj je nekdo zvonil, kakor da bi bil obseden! Kdo je mogel to biti? Misli se na sto možnosti, naposled je ves vesel skočil pokonci.

"To bo Harriet," si je rekel; "moja žena se je vrnila!"

Tako je bil prepričan, da zvoni njegova žena, da se niti popolnoma ni oblekel, nego je

lahkega srca hitel kar je mogel po stopnicah ter je odprl vrata. "Imam li čast govoriti z gospodom Feliksom Chapelom?" je vprašal tujec, ki se je zdel Chapelu zelo znan.

"Da — da!"

"Moje ime je Soper," je dejal tujec, ki je izgledal kakor kak duhovnik. "Ali dovolite, da vstopim?"

Tujec pač ni bil oblečen po škofovski in klobuk, ki ga je držal v rokah, je bil čisto navaden cilindar, a sicer je bil mož bedforskemu škofu na las podoban in Feliks Chapelu je bilo takoj ravno pri srcu, kakor vedno, kadar je bil v bližini svojega prevzvišenega sorodnika.

"Pripeljal me je semkaj veleznanimi začetek vašega romana v časopisu 'Za ves svet', ki se bavi z žalostnim dogodkom v tej hiši. Upam, da niste nevoljni, da vas nadlegujem; prignala me je vroča želja, spoznati kraj, kjer se je zgodila taka žalost."

Gospod Soper je bil prav tako nervozen, kakor gospod Chapel, ki ni vedel, ali naj se veseli ali naj bo vznemirjen.

"S čim vam morem postreči?" je vprašal z negotovim glasom.

Tudi glas došlega tujca se je tresel, ko je govoril: "Smem-li — po — pogledati po — po sobah, ki — ki — ki so bile priče za — za — žalostnim dogodkom?"

"Se — se — seveda, go — go — gospod."

"A jaz vas ne bi rad motil, gospod Chapel."

"Saj me nič," je odgovoril Chapel; "jaz se bom kar umaknil v svojo sobo."

Tujec si je oddahnil.

"Hvala vam lepa, gospod Chapel," je rekel presrečno.

"O, prosim," je odgovoril Chapel.

V naslednjem trenutku je bil Chapel že v svoji sobi. Zaklenil je vrata in svoj rokopis — prihodnje nadaljevanje romana za list "Za ves svet" — skril v svoji postelji. To nadaljevanje je bilo namreč zabeleženo z raznovrstnimi ujedljivimi izreki o bedforskem škofu.

(Dalje prihodnjič.)

"TRIGLAV"

opozarja vse člane, da se gotovo udeležijo seje 13. sept. t. j.

danes svečer ob 8. uri v navadnih prostorih. Pričakuje se, da članstvo to vpoštevata, posebno

pa že radi tega, ker je letna seja in volitev odbora za prihodnje leto.

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer dobite fino pi-jalo, dobro potrešbo. Prodajamo žganje in likerje tudi na domače potrebe na steklenice in galone.

Cena zmerno! Dobra zaloga!

JOSIP KALAN, 6101 ST. CLAIR AVE.

Vaš doktor ve

In vam pove, da če ni njegov recept natanko naraven in od najzdravljivejših zdravil, da vas ne more ozdraviti. Vsi zdravniški recepti morajo priti v naše lekarno, kjer bodo odobreni natanko po želji zdravnikov. Imamo tudi popolno zalogo vsiljivih produktov, tečajnih potrebščin, zdravil, elixir in sladkorja.

Guenthers Sloven. Lekarna, Addison Rd. vokal St. Clair Ave.

A. M. KOLAR, Slovenska gostilna.

3222 LAKESIDE AVE.

Se priporoča Slovincem v obilni obliki. Točna potrešba. Vedno sveže pi-jalo.

FINO VINO

vedno dobite pri Josip Koželu. Belo niagara in concord vino. Posebno ženskam je moje vino znano. Po stari navadi Josip Kozely, 4734 Hamilton ave

Novo pohištvo, rabljeno samo en mesec se radi odpotovanja proda po najnižji ceni. Vprašajte pri A. Samich, 6120 Glass ave. (107)

National Drug Store! Slovenska lekarna.

vokal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK

Dr. A. A. Kalbfleisch, 6426 St. Clair Ave.

Govori se slovensko in hrvatsko. Točna potrešba. Časopisi na razpolago. Ženske strežnice. Edini zobozdravnik ki urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko.

Uradne ure: Od 9:30 do 11:30 dop. Od 1:30 do 5:00 pop. Od 6:00 do 8:00 svečer

Telefon urada: East 408 J.

Telefon stanovanja: Eddy 1856 M.

BORBA ZA ŽIVLJENJE

Borba za življenje, je vsak dan tujša, če ne bolj nevarna, je škodljiva posebno onim, ki ne mislijo na sebe, postanejo brezbrizni, zanemarjajo svoje lastno telo in zdravje. Posledica tega prenapetega življenja je, da se izmučijo; nastanejo neredi neprebravnosti, duševna slabost in fizična slabost. Tak položaj zahteva takojšno pozornost in prava stvar v takem položaju je, da vzamete

TRINERJEVO AMERIŠKO GRENKO VINO

Zboljša razdejanost delavnost prebavljivih organov, ki so prenapeti radi dela ali iz drugega vzroka, s tem do odstrani iztelesa vso nečisto snov in

ZBOLJŠA APETIT
REGULIRA PREBAVNOST,
PREPREČI GNJITJE,
OZDRAVI ZAPRTJE
UTRDI TELO

Trinerjevo ameriško grenko vino regulira delo prebavljivih organov. Rabite ga kadar imate

ZGUBO APETITA
SLABOST PO JEDI
NAPETOST,
SLABO SAPO,
PREVLEČEN JEZIK
KOLIKO IN KRČE,
ZAPRTJE
BLEDEST,
TELESNO SLABOST.

Trinerjevo vino vam zagotovi zdravo spanje, da lahko opravljate svoje dnevno delo. Stari ljudje bi morali vselej imeti zanesljivo zdravilo pri roki in je redno rabiti. Ženske, katere boli glava, naj poskusijo Trinerjevo ameriško grenko vino.

CENA \$1.00

PO LEKARNAH

Joseph Triner,

IZDELJUJOČI KEMIST

1333-39 SO. ASHLAND AVE,

CHICAGO, ILL.

Če imate otrple mišice, revmatizem, nevralgijo, lumbago, rabite Trinerjev liniment. Mišice otrple radi trdega dela, naj se drgnejo s Trinerjevim linimentom. Cena 25 in 50c, po lekarnah, po pošti 35 in 60 centov.

SODNIJSKO ODOBRENO

Navodilo, kako se postane ameriški državljani. Ustava, proglašitev svobode in postave ameriške republike.

AMERIŠKI
DRŽAVLJAN
USTAVA IN
POSTAVE

Cena 25c

TISKALA IN ZALOŽILA
"CLEVELANDSKA AMERIKA"
6119 ST. CLAIR AVENUE,
CLEVELAND, OHIO

Dobi se edino pri

Clevelandska Amerika

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI. SL. UNISKA TISKARNA.

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO